NORAKSTS

Materiāla Nr. 3-10/0065-15/2
SJC – 43/2016

R Ī C Ī B A S S Ē D

Rīgā 2016. gada 23.septembrī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta tiesnešu kolēģija:
tiesnese A. Vītola
tiesnesis V. Jonikāns
tiesnesis A. Keišs

izskatīja /pers. A/ pieteikumu par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesneses 2015.gada 21.maija lēmuma un Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016.gada 23.marta lēmuma atcelšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem.

Tiesnešu kolēģija

k o n s t a t ē j a

[1] Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2014.gada 4.decembra spriedumu pasludināts SIA /Nosaukums A/ maksātnespējas process. Par SIA /Nosaukums A/ maksātnespējas procesa administratori iecelta sertificēta administratore Ivita Baumane.

[2] /pers. A/ Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā 2015.gada 19.maijā iesniegusi sūdzību par maksātnespējīgās SIA /Nosaukums A/ (turpmāk – MSIA /Nosaukums A/) administratores Ivitas Baumanes darbībām nekustamā īpašuma izsoles organizēšanā, kurā lūgts: 1) nodrošināt sūdzību, atliekot jebkuras turpmākas administratores darbības izsoles organizēšanā; 2) atzīt par prettiesisku un atcelt administratores 2015.gada 12.maijā sastādīto aktu Nr.2 "Par 2015.gada 9.aprīļa izsoles nekustamajam īpašumam "/Nosaukums B/", Lilaste, Carnikavas novads, atzīšanu par nenotikušu"; 3) apstiprināt, ka iesniedzēja ir veikusi pirkuma maksu par nekustamo īpašumu "/Nosaukums B/" saskaņā ar 2015.gada 9.aprīļa aktu.

[3] Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesneses 2015.gada 21.maija lēmumu /pers. A/ sūdzību atteikts pieņemt.

Lēmums pamatots ar šādiem argumentiem.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 363.[17] panta pirmajai daļai tiesa izskata kreditora vai trešās personas, kuras likumiskās tiesības ir aizskartas, sūdzību par administratora lēmumu vai izsoles aprēķinu juridiskās personas maksātnespējas procesā Maksātnespējas likumā noteiktajos gadījumos. Proti, tiesa izskata sūdzību par administratora lēmumu, ar kuru noteikts parādnieka pārstāvis, sūdzību par administratora lēmumu par kreditora prasījuma atzīšanu, neatzīšanu, daļēju atzīšanu, sūdzību par administratora sagatavoto izsoles aprēķinu (Maksātnespējas likuma 68.panta septītā daļa, 80.pants,115.panta ceturtā daļa).

Maksātnespējas likumā nav noteikts, ka administratora rīcību visā izsoles procesā ir iespējams pārsūdzēt tiesā tāpat kā tiesu izpildītāja rīcību saskaņā ar Civilprocesa likuma 632.pantu. Arī Civilprocesa likumā nav paredzēta administratora rīcības pārsūdzība izsoles laikā.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 176.panta pirmo daļu Maksātnespējas administrācija kontrolē administratora darbību, kā arī izskata sūdzības par administratora rīcību, izņemot tos likumā noteiktos gadījumus, kad sūdzības par administratora lēmumiem izskatāmas tiesā, kurā ierosināta attiecīgā maksātnespējas procesa lieta.

Novērtējot sūdzības raksturu un to, ka izsole, kuras rezultātā nekustamais īpašums tiks kādai personai atsavināts, jebkurā gadījumā būs jāvērtē tiesai (lemjot par izsoles akta apstiprināšanu, tiesa lems par izsoles norises likumību un vērtēs ieinteresēto personu sūdzības), secināms, ka sūdzība par administratores lēmumu ir iesniedzama Maksātnespējas administrācijā.

Lēmums pamatots ar Civilprocesa likuma 132.panta pirmās daļas 7.punktu un 363.[17]pantu, kā arī Maksātnespējas likuma 176.panta pirmo daļu.

[4] Izskatījusi lietu sakarā ar /pers. A/ blakus sūdzību, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija ar 2016.gada 23.marta lēmumu Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesneses 2015.gada 21.maija lēmumu atstājusi negrozītu.

[5] /pers. A/ 2016.gada 13.aprīlī iesniegusi pieteikumu par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem, lūdzot atcelt Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesneses 2015.gada 21.maija lēmumu un Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016.gada 23.marta lēmumu.

[6] Tiesnešu kolēģija atzīst, ka pieteikuma pieņemšana atsakāma.

Civilprocesa likuma 478. panta pirmā daļa (*redakcijā līdz 2016.gada 13.jūlijam*) paredzēja, ka lietu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem var ierosināt lietas dalībnieks, iesniedzot pieteikumu:

1) par rajona (pilsētas) tiesas sprieduma vai lēmuma atcelšanu — attiecīgajai apgabaltiesai;

2) par apgabaltiesas sprieduma vai lēmuma atcelšanu — Augstākajai tiesai;

3) par Tiesu palātas sprieduma vai lēmuma atcelšanu — Augstākās tiesas Civillietu departamentam.

Minētā tiesību norma "paredzot piekritīgo tiesu pieteikuma izskatīšanai, balstīta uz principu, ka spēkā esošu spriedumu vai lēmumu var atcelt augstākstāvošas instances tiesa (..). Attiecībā uz tiesas lēmumu atcelšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem jāņem vērā, ka pieteikumu var iesniegt par tādu spēkā stājušos lēmumu, ar kuru konkrētais jautājums izlemts pēc būtības" (*Civilprocesa likuma komentāri. II daļa (29.-60.[1] nodaļa). Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K. Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2012, 867.-868.lpp*).

Tas nozīmē, ja lēmumu (attiecīgā procesa noslēdzošs akts) pieņēmusi rajona tiesa un minētais lēmums pārsūdzēts blakus sūdzības kārtībā apgabaltiesai, kura to atstājusi negrozītu, tad pieteikums sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem jāizskata apgabaltiesai, jo jautājumu pēc būtības izlēmusi pirmās instances tiesa.

Lēmumu, ar kuru atteikts pieņemt /pers. A/ sūdzību par administratores darbībām, pieņēmusi pirmās instances tiesa, savukārt apgabaltiesa lēmumu atstājusi negrozītu. Apgabaltiesa jautājumu pēc būtības pati nav lēmusi. Tādējādi /pers. A/ pieteikums sakarā jaunatklātiem apstākļiem faktiski ir vērsts uz iepriekš minētā pirmās instances tiesas tiesneses lēmuma atcelšanu un saskaņā ar Civilprocesa likuma 478.panta pirmās daļas 1.punktu šāds pieteikums iesniedzams attiecīgajai apgabaltiesai.

Līdz ar to tiesnešu kolēģija secina, ka pieteikums Civillietu departamentā iesniegts, pārkāpjot likuma noteikumus par piekritību.

Vienlaikus, ņemot vērā procesuālās ekonomijas principu, tiesnešu kolēģija uzskata, ka konkrētajā gadījumā nav lietderīgi pieteikumu atdot iesniedzējai, bet tas kopā ar lietas materiālu Nr. 3-10/0065-15/2 nosūtāms izlemšanai Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 464. panta sesto daļu un 478. panta pirmo daļu (*redakcijā līdz 2016. gada 13. jūlijam*), tiesnešu kolēģija

n o l ē m a :

Atteikties pieņemt /pers. A/ pieteikumu par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesneses 2015.gada 21.maija lēmuma un Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016.gada 23.marta lēmuma atcelšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem.

Pieteikumu kopā ar lietas materiālu Nr. 3-10/0065-15/2 nosūtīt pēc piekritības Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai.

Lēmums nav pārsūdzams.

tiesnese *(paraksts)* A. Vītola
tiesnesis *(paraksts)* V. Jonikāns
tiesnesis *(paraksts)* A. Keišs

NORAKSTS PAREIZS
Tiesnese A.Vītola
Rīgā 2016.gada 23.septembrī